

FRANCISC CEL CURAJOS

Vasile TODI

Biserica, ivită din bătrânul măslin din Galileea, al cărei papă, după Edictul de la Milano, capătă dimensiune cetățenească – autoritatea sa o înlocuia, la scurt timp după ce Biserica de la Roma iese din catacombe, pe cea a împăratului - încercă la acest început de secol, să schimbe cursul istoriei prin aducerea împărăției lui Cristos în inimile oamenilor, instaurând o ordine bazată pe înțelegere și milă.

Hotărârea luată de Vicarul lui Cristos de a nu mai socoti avortul un păcat, reșează în lumină creștină, femeia. Prin acest gest, suveranul pontif se îndepărtează înțelept de mentalitatea rigoristă exagerată, atât de des întâlnită în neînnoita biserică ortodoxă, punând în valoare spiritul cel mai curat al creștinismului, făcând astfel, un pas major pe calea progresului social. Convingerea sa, de a nu mai privi avortul ca pe un păcat, poate fi amendată de homosexuali, fie ei mireni sau laici, dar niciodată de o femeie și un bărbat, care

trăiesc „o oară de iubire”, fără cumpănă. Dar mai ales, ea va fi hulită de acei monahi, ajunși în poziții de conducere în ortodoxism, pe care ori de câte ori îi întâlnim, ne reamintim, „of-ul”, ultimului mare mitropolit al României, Bartolomeu Anania: „Eterna perfidie monahală, atât de des folosită, niciodată pedepsită!”

Îl citeam recent pe nobel-ul Andrici, omul care a înțeles complexitatea tragicei triade iugoslave: islam, catolicism, ortodoxie, ale cărei iubiri, scrie el, erau atât de îndepărtate și ale cărei dușmăniile atât de apropiate. Musulmanii priveau spre Istanbul, sârbii spre Moscova și croații spre Vatican. Acolo le erau iubirile. Aici le era ura. Astăzi, din centrul creștinismului, frații catolici, prin Papa de la Roma, redau demnitatea mamei noastre. Prin ei, dragostea are pentru întâia oară, legătură cu realitatea. De acum, femeia nu se va mai simți oropsită să poarte un păcat, care este mai mult al bărbaților.

Mulți adversari ai săi, vor cărti încercarea lui Francisc cel Curajos, de a igeniza o

rană profundă prin teribilele sale ramificații existențiale și morale. „Necesse est ut eveniant scandala” spune Cristos: scandalul e necesar să se producă atunci când este în folosul tuturor. Defăimătorii săi, indiferent cărui cult aparțin săvârșind păcatul clevetirii, vor dovedi astfel, că ecleziaștii marginali, trec pe lângă îngeri, fără a le vedea aripile.

Prin hotărârea sa, Francisc de la Roma, trece victorios printre Scilla și Caribda.

Cât privește lumea ortodoxă, ea va trebui să-și convingă înalții ierarhi, să renunțe la natura duplicitară a poziției lor care dezvoltă în tinerii intelectuali, conștiința laică, iar în neisprăviți, indiferența grosolană și să redea Bisericii, caracterul sacerdotal, prin renunțarea la metodele lumești, înjositoare, de accedere ori păstrare a rangurilor temporale. A venit vremea ca eșalonul doi al ortodoxismului românesc, ajuns azi în fruntea trebi, să reflecteze concret, la strigătul lansat de Ioan Paul al II-lea: „Să trăim doar din ofrande!”

Din poezia frumoasă a mării

Pârâul și marea

Miron Radu PARASCHIVESCU

Vezi marea: bătrână, întinsă, adâncă,
De țarmu-i departe, tot sare prin stâncă
Un tânăr pârâu ce spumos își aruncă,
Voios, fără griji, unda lui cea zglobie.

De marea, întinsă, nimica nu știe
Zglobiul, voiosul și clarul pârâu:
El iute aleargă spre zări fără frâu.

Și marea bătrână, întinsă, adâncă,
Spre tânăra undă privirea-și aruncă,
Din valuri clipind ca din sute de pleoape:

Pârâul zglobiu în ea va încape.

El fuge voios, tot mai repede fuge,
Nu știe, nu-i pasă ce țarm va ajunge...

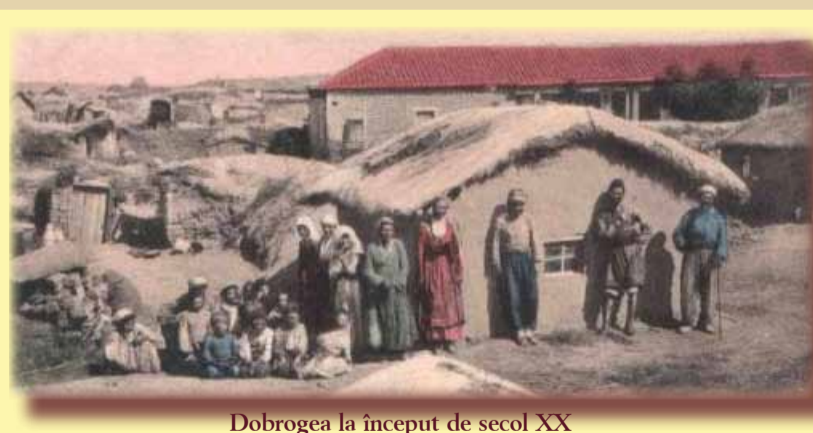
Tu, dragostea mea, ai aflat ghicitoarea:
Tu, pârâul zglobiu – iar eu marea.

TRECE DUNĂREA ÎN DOBROGEA • TRECE DUNĂREA ÎN DOBROGEA

FĂNUȘ NEAGU

Prerienile sunt un izvor de insomnii sau un răzor de aștri. Spun asta, fiindcă nu pot trăi singur. Iată și portretul celui care mă însoțește în toate clipele. E înalt, masiv, blond (astăzi cărunț, îndestul de cărunț), căpcăun la vorbă și la băutură, vârat până la gât în Balcani și plutind pe Dunăre într-un docar pe jumătate înecat, pe jumătate făcut țandări, către marea pe care o ține Dumnezeu ca un hoinar ce-și primenește sufletul numai în iarba, în tăvălitura de cai, în vedenii câpii ce-l însoțesc și-l latră...

Ehe, ce ureche de aur pe tâmpla măgarului și ce timp ciudat, acolo, deasupra malului de la Brăila, unde se înalță un oraș din solzi de aer albastru, împerecheați cu solzi de aer de sidef. Scrie blestemându-se, iubește uitându-se peste

Dobrogea la început de secol XX

umăr la nevestele altora, umblă după o prințesă de rouă, e hain cu el și nu va găsi niciodată cuvintele care să-l sature. Dacă n-ar fi atât de mult ar fi un pui de lele, dar așa e numai un ne-trebnic, un reazem la gardul frunții, un îndoit pe inelul ce și-l pun nălucile pe deget în seara când se logodesc cu poezii. Deșelat de atâtea cântece care nu izbutesc să-i iasă din gură, e totdeau-

na ca un brad înapoi și ca o floare-n urmă. Iar când nu-și mai poate răbda oasele fărâmate pe masă și haita viselor care-l duc până în pragul nebuniei, trece Dunărea, în Dobrogea, pe un drum subțire, se clatină prin buruieni și pândește o zi când începe să bată vântul din rupturile Orientului.

E întreg, om liber și cu sufletul despiciat pentru toate încercările, atunci când ajunge lângă o moară de vânt – numai vreo cinci mai sunt în toată Dobrogea – și din răspântiile turburi ale lumii de mărăcini și de presimțiri răscolitoare se ridică în două aripi potopul dropiilor de nisip. Ceasuri în șir sună prin cotoarele grâului pulberi asfințite, herghelii din care n-au mai ramas decât izvoarele fugii, gânduri care n-au ajuns să fie faptă și nu vor muri pentru că n-au avut viață. Atunci e salcâm sau cumpană de fântână care bea sufletul câmpiei, ticălosul(...)

Foaia Comunității Makedo-Armâne

Foaia Comunităților Dobrogei

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Vechii macedoneni au fost romanizați și noi armânii suntem urmașii acestei romanități

Nicolae Cușa- istoric, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România

- urmare din numărul trecut -

Cu alte cuvinte armânii sunt un popor aparte față de români?

► Evident! De altfel, domnul Neagu Djuvara continuă în interviul semnalat: „...să zicem că suntem o singură limbă (să zicem spune domnia sa, limba armânească este o altă limbă zicem noi cu toate asemănările, împrumuturile și transformările survenite, n.n.), dar nu suntem o singură națiune. O astfel de teză are mai multe implicații. Mai ales politice. Nu putem ignora polemica iscată de dorința unora (armânilor din România, n.n.) de a conferi armânilor statut de minoritate etnică”.

Am înțeles, dumneavoastră vă exprimați cu fermitate părerea că armânii sunt singurii urmași ai romanității din fosta Macedonia.

► Nu numai eu, ci toți armânii din Comunitatea makedo-armână din România... Este necesar, însă vorbind despre originea acestui popor să ne oprim și asupra denumirii lui; cu atât mai mult cu cât s-au vehiculat mai multe nume și se vehiculează chiar și în zilele noastre. Au fost numiți români din sud, macedo-vlahi, români sudici, români balcanici sau chiar cu nume peio-

native cum ar fi cuțovlahi și țințari ș.a.

Nu ați pomenit de macedoromâni și aromâni, două nume utilizate ani de zile în România, chiar dumneavoastră le-ați utilizat în titlurile cărților despre armâni.

► Este adevărat, am folosit cum bine ați spus numele de macedoromâni cât și aromâni. În prima carte despre armâni, apărută în 1990 am folosit ca titlu „Macedoromânii pe văile istoriei”, apoi în următoarele cărți am renunțat la acest nume ce mi s-a părut incorect, atribuindu-le drept titlu „Aromânii (macedonenii) din România”, „Macedo-aromânii dobrogeni”, „Originea macedonenilor aromâni”.

Așa este, ați renunțat la numele de macedoromâni, dar ați păstrat numele de aromâni.

► Dacă la prima carte mi s-a impus acest lucru, cartea apărând în 1990, la câteva luni de după Revoluția din '89, la celelalte am înlocuit numele de macedoromâni cu macedoneni; în schimb am păstrat alături pe cel de aromâni, nume utilizat în cărțile de specialitate ale filologilor, istoricilor, scriitorilor din România, precum Theodor Capitan, Tache Papahagi, Victor Papacosta, Valeriu Papahagi, Pericle Papahagi, Matilda Caragiu-Marioțeanu, Hristu Cândroveanu și alții, armâni cu toții, fără să-i enumerăm și pe cei români. Acest nume este utilizat

din păcate (nu întâmplător în România) și azi în mass-media și în viața publică...

În ultima carte amintită a dumneavoastră aveți două titluri: primul, „Istoria zbuciumată a macedonenilor aromâni din România”, iar al doilea în limba armânească: „Shceta istorie a macedonenilor armâni dit România”, deci care nume este corect armân sau aromân?

► Armân este numele lor, unicul nume unanim recunoscut de toți armânii ce trăiesc în România, în Grecia, Albania, Republica Macedonia și Bulgaria; evident și în alte părți ale lumii, America, Australia ș.a.

Cel care a propus numele de armân, fără să-l născocescă, pentru a pune în acord asupra unui nume pe care însuși acest popor și-l atribuie în toate ținuturile unde trăiește a fost Gustav Weigand (1860-1930), unul dintre savanții germani care și-a dedicat cariera științifică limbilor romanice, dar și celor balcanice, romanist la Universitatea din Leipzig. Una dintre cele mai importante lucrări ale sale a fost tradusă în acest an și în limba română: „Armânii. Cercetări etnografice-filologice-istorice. Asupra poporului așa-numiților macedo-romani sau țințari”.

- va urma -

INTERVIU CONSEMNAS DE SILVIA FECHETE

MAKEDO-ARMÂNII, PRIN APROPIEREA DE VATICAN, AU ȘANSA ISTORICĂ DE A SE ÎNTEGRA ÎN CIVILIZAȚIA OCCIDENTALĂ, NU NUMAI INDIVIDUAL, CI CA POPOR.

Prof. univ. dr. VIOREL ROMAN - CONSILIER ACADEMIC AL UNIVERSITĂȚII DIN BREMEN

Din ziua în care domnul prof. univ. dr. Viorel Roman, consilier academic al Universității din Bremen, a început colaborarea - onorantă pentru instituția noastră - cu revistele Uniunii, problema makedo-armânilor, a apropierii lor de Vatican, a fost mereu adusă de dânsul pe masa mea de lucru. Parafrazându-l pe George Astaloș, profesorul crede că makedo-armânii sunt niște maratonisti, care au luat-o la fugă acum două mii de ani, au greșit traseul și continuă să alerge pentru că nu găsesc sosirea.

Recent, editura „Cartea bănețeană”, a cuprins în planul său editorial o nouă carte a domnului Viorel Roman, prilej cu care, în întâlnirea de pregătire a volumului pentru tipar, Domnia

Sa îmi spune: „Dragă Vasile, chiar nu înțeleg makedo-armânii, că situația dramatică în care se află România în care și ei trăiesc, se datorează ortodoxismului?”

Ortodoxă fiind, România, e o țară adusă la sapă de lemn, batjocorită și umilită. Un stat unde minoritățile protestează mereu, fiindcă li se calcă drepturile... Cum e chiar cazul vostru al makedo-armânilor.

Am citit cu mult interes materialul tău din primul număr al jurnalului regional „Dobrogea” și te felicit. Ai pledat elegant pentru apropierea poporului tău de Vatican, prin trecerea lui la greco-catolici. Makedo-armânii sunt un popor, care nu și-au pierdut busola morală. Makedo-

armânii încă pot alege, încă pot tăia, asemeni strămoșului lor Alexandru, nodul gordian, și astfel, să se salveze ca popor din groapa milenară a umilinței, a obedienței, a ortodoxismului!

Chiar nu înțeleg makedo-armânii, că prin apropierea de Vatican, au șansa istorică de a se integra în civilizația occidentală, nu numai individual, ci ca popor?

Eu cred că makedo-armânii, vor ști să aleagă în acest ceas, care încă nu e al 12-lea, unirea cu Vaticanul. Și această alegere, pentru ei și pentru urmașii urmașilor lor, se va dovedi providențială.

Pentru poporul makedo-armân, toate drumurile duc la Roma.

Vasile TODI

ERRATĂ

La interviul din Foaia Comunității Armâne: „Vechii macedoneni au fost romanizați și noi armânii, suntem urmașii acestei romanități” (pag. 2 a Jurnalului Regional „Dobrogea”, anul 1 (1), august 2015) cu domnul Nicolae Cușa, a intervenit o inadmisibilă greșeală involuntară. Cu scuzele de rigoare îndreptăm această inadvertență. În coloana a II-a (jos) s-a scris: „În Peninsula Balcanică, Macedonia a fost prima țară regat ocupată de romani. A rezultat o nouă populație, cea daco-romană”.

Se va citi: macedo-romană (a nu se citi macedo-română).

Apoi se introduce propoziția omisă din textul original al interviului, propoziția ce a creat această confuzie: „În România erau dacii care și ei au fost romanizați, rezultând și aici o nouă populație, cea daco-romană”.

** În coloana a III-a s-a scris Giuvara în loc de Djuvara.

*** Grămuștenii în loc de grămustenii.

Redacția

O ANALIZĂ A COLONIZĂRILOR AROMÂNILOR ÎN DOBROGEA

DR. ENACHE TUȘA

Sub genericul sub care sunt denumiți valahii din Peninsula Balcanică distingem o diversitate de grupuri diferite ca răspândire geografică, dialect și identitate etnică ce necesită o abordare distinctă pentru fiecare grup în parte. Astfel se pot identifica:

- Istoromânii - care formează o mică enclavă în partea nord-estică a peninsulei Istria din Croația;
- Meglenoromânii - aflați în câteva localități din nordul Greciei și sud-estul Republicii Macedonia - regiunea Meglen;
- Aromânii care ocupă un mare areal fragmentat și divizat de frontierele politice actuale ale Greciei, Albaniei, Bulgariei și Republicii Macedonia. Aromânii trăiesc și astăzi în România, precum și în alte țări europene, asemeni în Canada, SUA și Australia.

- va urma -

Foaiia de Ovidiu

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

INSTITUȚIA CĂSNICIEI PREMIATĂ LA OVIDIU

În data de 27.08.2015, domnul primar George Scupra a oficiat ceremonia de sărbătorire a 50 ani de căsătorie pentru 12 cupluri din orașul Ovidiu.

Ceremonia a avut loc în sala de consiliu, prilej cu care s-a ciocnit o cupă de șampanie și s-au depănat amintiri. Cadoul a constat în oferirea pentru fiecare cuplu a sumei de 450 lei, iar pentru doamne, domnul primar a oferit și un buchet de flori.

Cuplurile sărbătorite au fost reprezen-

tate de Buruiana Nicolae, Cioanga Neculai, Coca Nicolai, Enescu Constantin, Fotu Stere, Hodorog Petre, Islam Salia, Marin Gheorghe, Martinescu Simion, Oancea Ion, Panait Ion, Zelca Mihai.

„Vă doresc multă sănătate, un sincer *La Mulți Ani* și să vă bucurați alături de copiii și nepoții dumneavoastră de cât mai multe momente frumoase!”, a spus domnul primar George Scupra, cuplurilor sărbătorite.

PRIMĂRIA RĂSPĂLĂTEȘTE PERFORMANȚA

Primarul George Scupra a premiat-o pe sportiva Stanciu Bianca Andreea, legitimată la Club Sportiv Ovidiu, secția haltere, pentru performanțele notabile, atât la nivel județean, dar și național.

Sportiva este clasa a V-a la Școala Nr. 2 din Ovidiu și este legitimată la CSO de 11 luni.

În ultima perioadă, datorită investițiilor și implicării primarului în activitatea Clubului Sportiv Ovidiu, se văd rezultate și performanțe notabile pentru club și pentru oraș.

„Ne bucură aceste performanțe prin care sunt răsplătite munca antrenorilor și a personalului de la club, dar și a investițiilor făcute în Sala de sport Ovidiu, care este una

modernă și dotată cu tot ce este necesar pentru a putea încuraja performanța. O felicit pe Stanciu Bianca Andreea pentru performanțele obținute și îi urez un parcurs cu cât mai multe medalii” a spus edilul.

PRIMĂRIA OVIDIU

„O carte este un dar, pe care îl poți deschide iar și iar!”
Inițiator proiect : primar George Scupra

DĂRUIEȘTE O CARTE

Campanie inițiată pentru completarea fondului de carte necesar Bibliotecii din Centrul Cultural Poiana

Perioada de colectare : 11 - 30 septembrie 2015
Locații : Centrul Cultural Elena Roizen, cort amplasat în zona Atlas,
Școala Nr.2, Liceul Tehnologic " Ion Podaru "

Informații proiect : 9787815248

www.primariaovidiu.ro f primariaovidiu.ro

PENTRU CETĂȚENII NOȘTRI

Din dorința de a veni în sprijinul locuitorilor orașului Ovidiu, reprezentanții administrației publice locale au decis să introducă, începând cu luna octombrie, serviciul Info SMS. Potrivit declarației domnului primarului George Scupra, acesta va funcționa prin transmiterea de SMS-uri, tuturor localnicilor care vor dori să fie incluși într-o bază de date. Pe lângă informații de interes general, cetățenii vor mai primi informații referitoare la: situațiile de urgență (informații meteo, incendii), utilități publice (întreruperi de apă, energie electrică, gaze, telefonie), dar și despre traficul rutier, prin care vor fi anunțați cu privire la eventuale restricții sau lucrări ce se efectuează pe drumuri.

PROIECT CULTURAL INEDIT

Unul dintre cei mai mari actori de comedie, domnul Vasile Muraru, la invitația domnului primar George Scupra a vizitat orașul Ovidiu și satul Poiana pentru a pune bazele unui proiect cultural inedit. Proiectul vizează o serie de acte culturale, care vor fi implementate odată cu inaugurarea celor două Centre Culturale din Ovidiu și Poiana. Ca o amintire pentru cetățenii urbei noastre domnul Vasile Muraru a scris o filă în „Cartea de Onoare” a orașului Ovidiu.

Între timp, sume importante din bugetul local și guvernamental au fost direcționate pentru reabilitarea unităților școlare, precum și pentru renovarea și modernizarea centrelor

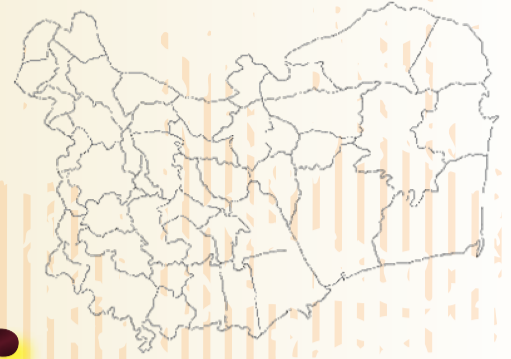

culturale administrate de Primărie - cel din satul Poiana și cel din oraș. Intervenții majore

se fac la Centrul Cultural din Poiana, unde pereții și acoperișul au fost schimbate și s-a amenajat un etaj care va găzdui, printre altele, o bibliotecă cu sală de lectură și un spațiu dotat cu calculatoare. Potrivit declarației primarului George Scupra, și la Centrul Cultural „Elena Roizen” din Ovidiu s-au investit sume importante, astfel încât activitățile culturale-artistice să se desfășoare în condiții foarte bune. Redeschiderea celor două centre culturale este programată pentru data de 1 octombrie, investițiile pe fiecare obiectiv fiind de aproximativ 12 miliarde de lei vechi, bani de la bugetul de stat.

PAGINA REALIZATĂ CU SPRIJINUL PURT. CUV. GEORGE DRĂGAN

Foaia de Baia

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Fără ajutorul domnului primar și al Consiliului Local nu cred că ne-am descurca

Gheorghe NICOLAE - președintele echipei Hamangia Baia

P De domnul Gheorghe Nicolae l-am prins în câmpul muncii. Terenul de fotbal este în grija dumnealui, iar dragostea față de sportul rege nu-l ține prea multă vreme departe de el. L-am sustras de la treabă pentru câteva minute, într-un dialog pe care îl puteți parcurge mai jos.

Știu că ați jucat fotbal încă din tinerețe, ce nume purta echipa la care activați atunci?

▶ Pe vremea comuniștilor se numea „Stăruința” Baia. Acum avem echipa de seniori și de juniori, un lot care cuprinde patruzeci și ceva de jucători.

Sunt toți din localitate?

▶ La echipa de juniori sunt toți din localitate, iar la echipa mare avem și câțiva băieți din Constanța.

Știu că majoritatea echipelor supraviețuiesc cu ajutorul instituțiilor locale, dumneavoastră primiți vreun ajutor?

▶ Sigur, fără ajutorul domnului primar și al

Consiliului Local nu cred că ne-am descurca. Domnul primar ne susține foarte mult, vine la meciuri, foarte rar lipsește. Eu de la vârsta de 12 ani am jucat la juniori, iar de la 16 ani la echipa mare și pot să spun, că a lipsit doar dacă a avut vreun eveniment care necesita prezența lui în altă parte, în rest, era mereu pe teren.

Sunteți și antrenorul echipei?

▶ Acum da, eu mă ocup de tot.

Ați putea remarca, deși mă gândesc că nu vreți să supărați pe nimeni, dar măcar la juniori, ați putea preciza câteva nume cu talent fotbalistic deosebit?

▶ La juniori avem un băiat pe care l-am dat la Academia Hagi, Alexandru Stoica, juca pe postul de atacant. Este de trei ani la academie, dar drumul e lung și greu pentru a ajunge un mare fotbalist, depinde de el, de implicarea și de seriozitatea lui. Dacă se ține de treabă îi prevăd un viitor frumos.

Dar jucători care au făcut cinste comunei de-a lungul timpului?

▶ Da, sunt, cam de vârsta domnului primar. Hristu Tudoruș, un băiat de un metru cincizeci

și ceva, dar care era sufletul echipei. A mai fost învățătorul meu care juca la echipă, Petre Constantin. Domnul profesor Tămășanu care este la Hagi la academie și alții.

Iată persoane împlinite și profesional. Era mai multă seriozitate atunci decât acum? Ce vă propuneți pentru anul acesta?

▶ Anul acesta sperăm să prindem play-off-ul ca să ne batem pentru primele patru locuri.

Da, era și sistemul de așa natură că erau toate regulile aranjate.

Ca sportiv ați avut un model în fotbalul românesc?

▶ Eu am fost dinamovist de mic, știu și acum echipa lui Dinamo din '83.

Aveți un sfat pentru tinerii sportivi ai comunei?

▶ Tinerii să se țină de fotbal pentru că sportul înseamnă sănătate. Vreau, în încheiere, să mulțumesc primăriei și Consiliului Local, dar și sponsorului Gigică Apostol, care are o fermă de berbecuți și care ne ajută foarte mult.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

DRUMUL SPRE NOI

DANIĒLA RADU

Comuna Baia este situată în sud-estul județului Tulcea, fiind învecinată la nord cu teritoriul administrativ al comunei Stejaru, la sud vest de comuna Beidaud, la est de comuna Ceamurlia de Jos și la sud de județul Constanța. Localitatea este străbătută pe direcția nord - sud de D.N.22 (E87) Tulcea - Constanța și pe direcția nord - est de calea ferată Tulcea - Constanța. Baia este amplasată la o distanță de 57 km până la Tulcea, municipiul reședință de județ și respectiv 20

km până la cel mai apropiat centru urban - Babadag. Satele componente ale comunei sunt: Baia - reședința de comună, Camena - amplasat la o distanță de 19 km de satul Baia, Caugagia - situat la o distanță de 6 km, Ceamurlia de Sus - la 12 km distanță de Baia și Panduru - situat la 5 km de reședința de comună. Suprafața administrativă a comunei Baia este de 19829,90 ha, din care suprafața de intravilan este de aproximativ 760 ha, fiind compusă din: 305,72 ha, în satul Baia, 195,66 ha, în satul Ceamurlia de Sus, 79,859 ha, în satul Camena, 46,69 ha, în satul Caugagia și 130,955 ha, în satul Panduru.

DE LA BAIA LA... PRIETENIE

Silvia FECHETE

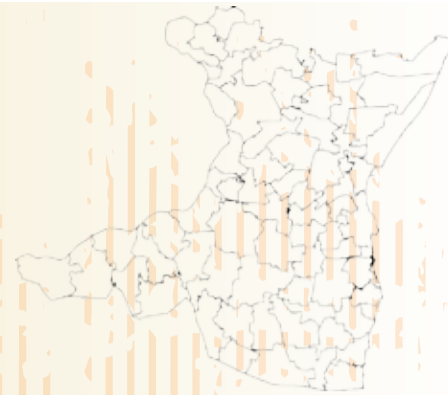
Domnul ing. Nicolae Ianuș - primar al comunei noastre

eram la drum într-o zi călduroasă. Căldura venea însoțită și de angoasa pricinuită parcă intenționat de persoanele din jur care nu pot vedea frumusețea vieții, ci doar partea neagră a ei. Întotdeauna o expediție, fie ea și de câteva ore pe drumurile Dobrogei, poate fi considerată o gură proaspătă de oxigen. Într-un asemenea periplu mașina devine o caleașcă burdușită de amintiri și un mediu propice pentru a da frâu liber imaginației. Nemaipomenit a fost, de această dată, drumul către comuna Baia, localitate, parcă, proaspăt pigmentată cu oameni de bună credință, căci așa, pe care ne-a deschis-o domnul primar Nicolae Ianuș, a rămas de atunci ca o poartă a casei pentru noi. Nu a rămas nimic mai potrivit, decât să redau prima mea impresie despre întâlnirea cu așezarea Baia, și chiar dacă zilele au trecut și timpul a lăsat în urmă mai bine de o lună de zile, ora, petrecută în biroul domnului primar Nicolae Ianuș, a rămas întipărită în mintea mea de parcă s-ar fi întâmplat ieri. Această întâlnire a adus printre discuții despre trecutul și prezentul comunei, poezie. Un schimb de pase, dacă le pot numi așa, de poezii armânești au avut loc între oaspeți și domnul primar Nicolae Ianuș. A fost frumos să fiu spectator. Am urmărit doi oameni care păreau că se știu de o viață. A fost unul dintre primii edili care și-a deschis sufletul în fața noastră și a parafat această primă întâlnire cu sinceritate. Îi mulțumim pe această cale pentru lecția de camaraderie.

Excavații cultura Hamangia

Foaia de Cumpăna

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

ÎNCEPEREA NOULUI AN ȘCOLAR, MARCATĂ ȘI LA CUMPĂNA

CĂTĂLINA MICU

Manifestările de începere ale noului an școlar au fost deschise de către administrația publică locală Cumpăna, alături

de reprezentanții administrației publice județene și ai Inspectoratului Școlar Județean Constanța. Păstrând tradiția, în prezența școlărilor și a cadrelor didactice, s-au oficiat slujbe religioase de preoții din localitate.

Astfel, reprezentanții Primăriei și Consiliului Local Cumpăna au participat, la deschiderea anului școlar 2015 - 2016.

Festivitatea de deschidere a fost marcată la

Liceul Tehnologic „Nicolae Dumitrescu”, la Grădinița „Florilor” și la Grădinița „Sf. Maria”.

Doamna primar a comunei Cumpăna, Mariana Gâju, a declarat că începutul anului școlar reprezintă un moment important atât pentru elevi, părinți, cadre didactice, cât și pentru întreaga comunitate locală: „Le urez tuturor elevilor succes în noul an școlar!”.

PROIECT DE CONSTRUCȚIE LOCUIȚE TIP HABITAT, ÎN COMUNA CUMPĂNA

Primăria și Consiliul Local Cumpăna în parteneriat cu Habitat for Humanity Cumpăna a demarat proiectul «Construcție de locuințe tip Habitat, în comuna Cumpăna».

Acest proiect își propune construcția a 14 loturi, P+M, a câte 4 locuințe (duplex).

În primă fază se va realiza lotul 4, 4 locuințe P+M cuplate, iar în faza următoare se va realiza lotul 3, 4 locuințe P+M cuplate.

Locuințele se vor construi pe strada Strajii - în zona de vest a comunei.

„Înființată în anul 2006, Habitat for Humanity Cumpăna a ajutat până acum mai multe familii cu condiții dificile de locuit, schimbându-le pozitiv sensul vieții.

Cu sprijinul autorității locale, care a atribuit asociației Habitat for Humanity Cumpăna, un nou teren, cu suprafața de 10.022 mp, în următorii ani, 56 de familii vor beneficia de case decente.

-R-

CARAVANĂ DE INFORMARE ȘI PREVENIRE A CONSUMULUI DE ALCOOL

TEODORA MATEI

Acest gen de activitate a fost implementat, începând cu anul 2010, în peste 80 de localități din țară și se desfășoară azi și în comuna Cumpăna.

ALIAT este o asociație de profesioniști în sănătate mintală, o asociație non-guvernamentală, non-profit din București, înființată în anul 1993 și desfășoară din anul 2000 programe de prevenire și tratament a consumului de alcool și droguri, la nivel național.

Este mai ușor și mai ieftin să previi decât să vindeci. Potrivit cercetătorilor, pentru fiecare dolar investit în prevenirea abuzului de substanțe sunt salvați alți 10 dolari pe tratament sau consecințe asociate consumului abuziv de substanțe (tratamente medicale, accidente auto, zile de muncă pierdute etc.).

Primăria și Consiliul Local Cumpăna în colaborare cu Alianța pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor (ALIAT) au organizat evenimentul stradal, „Caravana de informare și prevenire a consumului abuziv de alcool”, în parcare din fața Primăriei comunei Cumpăna.

Evenimentul constă în oferirea de asistență medico-psiho-socială de către echipa asociației formată din: medic, psihologi, asistenți sociali, psihoterapeuți. Echipa de specialiști oferă servicii gratuite de asistență medicală, psihologică și socială prin intervenții scurte în consumul abuziv de alcool și distribuirea de broșuri informative având tematica prevenirii consumului abuziv de alcool.

E bine să știm...

ANDREEA VASILIU

Obârșia numelui pe care îl are azi, comuna noastră Cumpăna, este rodul insistenței cu care Constantin Alimănișteanu, deputat în Parlamentul României și rudă cu Ion Brătianu și-a susținut obținerea. Grație lui, satul își schimbă numele în anul 1926 în Cumpăna, luându-se în calcul că așezarea este la o înălțime de aproximativ 60 de metri, relief ce formează o cumpănă între două bazine hidrografice ce se scurg spre est și vest. Numele din trecut Hasiduluc, denumire turcească, vine de la un deal de aproximativ 65 metri ce se afla așezat în N-V comunei, care închidea o vale mică, valea Carsi Dere, prin care se scurgea un mic pârâiaș.

TRADIȚIA NU SE PIERDE ÎN COMUNA NOASTRĂ

MAGDALENA ISTRATE

Ansamblul „Româncuța” este un ansamblu ce-și dorește să transmită tradiția dansului popular românesc mai departe. Acesta a luat ființă în anul 2005, la inițiativa primarului comunei Cumpăna, ec. Mariana Gâju, fiind preluați în 2006 de instructorul coregraf Constantin Olteanu.

Ansamblul „Româncuța” cuprinde *Ansamblurile Româncuța, Mugurașii Cumpenei și Boboceii*.

Instructor - coregraf Constantin Olteanu

- A condus ansamblul Bistrița al Cooperației Meșteșugărești din județul Bacău între anii 1971-2000, sub îndrumarea maestrului coregraf Teodor Vasilescu. A obținut Locul I la edițiile Cântăriile României;
- Dansator/ instructor la Casa de Cultură a Sindicatelor Bacău între anii 1997 - 2000;
- A preluat ansamblul „Româncuța” din comuna Cumpăna în 2006, câștigând cu acesta numeroase premii locale, regionale, naționale cât și mondiale.

Foaia de Slava Chercheză

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Doi OAMENI, DAR, CE OAMENI!

Vasile TODI

În urmă cu doi-trei ani, când a încolțit în mintea mea facerea jurnalului regional „Dobrogea” prima dorință, mărturisită colegei mele Silvia Fehete a fost aceea, ca acest nou jurnal, „Dobrogea”, să oglindească în paginile sale o foaie a Slavei-Cercheză. Au trecut anii și făgăduiala mea a prins contur.

Vibrează aerul ca-ntr-o oglindă fluidă; e cald, e mai și liliacul a-nflorit. Se-ntinde Pan în poemul lui Blaga. „Se-ntinde și își zice: <Picurii de rouă-s mari și calzi, / cornițele mijesc, / iar mugurii sunt plini. / Să fie primăvară?>” Văd, cu un relativ ușor exercițiu de imaginație, zeul odihnindu-se... Pentru a ajunge cu ziuă în satul domnului ing. Ivan Ignat, primarul comunei Slava-Cercheză, plecăm din Constanța, la o oră la care machidonii se odihnesc, turcii stropesc trotuarul din fața caselor, tătarii se înghesuie prin pietele orașului portuar, iar țigani contemplă în grupuri de șatră răsăritul.

Intrăm în Slava Rusă, în cel dintâi sat, în care oamenii se închină cu două degete; așa îl cinstesc lipovenii, ortodocșii de rit vechi pe Mântuitor și brusc îmi amintesc de Alexandr

Soljenițin: «Doar semnul crucii cu trei degete e primit de Dumnezeu, cel cu două degete e dat anatemei? Și oare Biserica ortodoxă pe stil vechi s-ar fi prăbușit, din cauza că în cuvântul Isus este un singur «i»? Sau pentru că se spune Aleluia îndoit și nu întreit, că se merge în jurul bisericii după soare și nu în sens opus? Și doar pentru atât, cele mai bune vieți au fost aruncate în Rusia pe rug și în surghiun?».

„Două degete” înseamnă partea divină și partea omenească a Mântuitorului. Credincios acest neam care pe la 1656, a apucat drumul pribegiei și al calvarului în numele dreptei credințe creștine. Atunci, după sinodul din 1654, în care Patriarhul Nikon a reformat biserica rusă, au început să se ia măsuri restrictive din partea autorităților laice și religioase ruse, care au culminat odată cu venirea la putere a lui Petru cel Mare și introducerea de către acesta a unor măsuri drastice de europeanizare. Refuzul stăbunilor lor, de a accepta înnoirea, a făcut ca aceștia să fie supuși la taxe insuportabile și forțați să poarte o vestimentație specifică. Nemaiputând să suporte toate aceste restricții, staroverii - credincioșii de rit vechi

- au luat drumul pribegiei, răspândindu-se în întreaga lume, inclusiv la gurile Dunării, în Dobrogea, tocmai pentru că, la origine fiind pescari, din zona râurilor Don și Nipru, și-au putut relua practicarea acestei meserii. Această prigoană cu caracter religios, stârnită împotriva lor de Patriarhul din acel timp, Nikon - om de o energie nemaîntâlnită - ajuns din simplu mojiic călugărit, pontif al bisericii moscovite, a făcut ca eu și cu Silvia, să întâlnim la această margine de țară doi oameni năucitor de primitivi: ing. Ivan Ignat, primarul comunei și pe secretarul ei, Haralambie Valentin. Fără dâșii această „foaie” nu ar fi existat. Dar ea există, și astfel, dumneavoastră, cititorii ei, aflați, că aici am văzut o comună așa cum am întâlnit-o într-un fragment din *România până la 1918*, semnat de Nicolae Iorga: „Case curățate, cu ferestre mari, îngrijit spălate, curți pline de coșare, de poieți, de tot felul de curioase înjghebări de scânduri. (...) Vorbesc rusește încet, moale. (...) Sunt lipovenii noștri, ortodocșii credinței celei vechi. (...) Să cetească, aceasta e norma vieții lor. Nicăieri cartea nu e mai scumpă tuturor sufletelor decât aici.”

TRADIȚIE ȘI CULTURĂ ÎN SLAVA CERCHEZĂ

NATALIA FLORESCU

Rușii - lipoveni din Slavele și-au păstrat, în general, obiceiurile și le fac cunoscute prin participările la diverse mani-

festări culturale prin intermediul ansamblurilor folclorice.

În anul 1960 la Slava Cercheză funcționa primul grup vocal de copii, cu un repertoriu bogat de cântece specifice etniei.

Grup vocal (anii '60)

SLAVA CERCHEZĂ

Slava Chercheză - наш край родной
Мы дети твои любим и божаем
тебе. В мире нет места милее.
Благодарим тебе за твою красоту
и щедрость, за твою доброту, за
твою трудолюбивую землю и за все
то, что ты подарил нам.
Все твои достоинства, мы отмечаем
8-го ноября, в день великого великомученика
Всвятый (по старому стилю)
Поздравляем всех жителей с
праздником села, а вас друзья, они
сумели встретить с традиционными
поздравлениями «Милости просим» и
«В добро пожелавши» к нашей обители!

prof. PARASCHIVA BĂDESCU

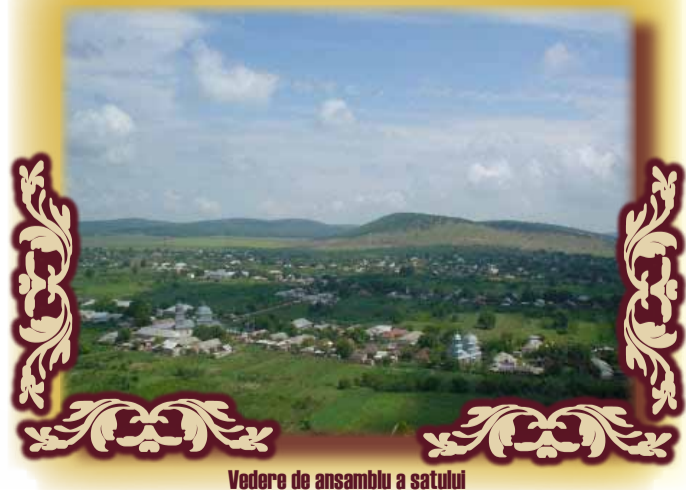
DIN ÎNCEPUTURILE NOASTRE

IOANA ROTARIU

Localitatea este așezată pe cursul râului cu același nume (Slava), într-o zonă pitorească, înconjurată de dealuri cu păduri de foioase: Dealul Lung, Dealul Peșterii, Cordon, Balca, Valoc, Dealul Iepurilor, Gâtul lui Nica, Dumbrava, Dealul lui Mitea, Nurtbair (Dealul Lupilor), Dealul Chel, Kut, Dealul Nisipurilor.

Zona Slavelor a fost locuită încă din preistorie, dovadă fiind urmele neolitice descoperite în zonă, fragmente ceramice din epoca bronzului, o așezare sau un tezaur de drahme din aceeași perioadă.

Slava Rusă

Vedere de ansamblu a satului

Foaia de Crucea

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

CENTRUL DE INFORMARE TURISTICĂ DE LA CRUCEA, FINALIZAT ÎN SEPTEMBRIE

RAMONA SĂLĂGEA

Localitatea constanțeană Crucea n-a fost vreodată inclusă în vreun circuit turistic, însă frumusețile naturale din zonă au fost remarcate, de-a lungul timpului, de către cei care aleg ca traseu drumul vechi de la București spre Constanța. Totuși, există obiective turistice, de care știu foarte puțini, iar

administrația locală a decis să valorifice acest aspect.

Domnul primar Gheorghe Frigioi a pregătit un proiect care vizează promovarea cetăților romane din zonă, rezervația naturală din imediata apropiere a localității, iar pentru cei care sunt interesați de valorile creștine, popularizarea bisericilor și a mănăstirilor din zona de centru a județului. La sfârșitul lunii viitoare, acesta va fi finalizat. Edilul a declarat că proiectul a fost unul derulat prin fonduri europene și, astfel, comuna Crucea își valorifică potențialul turistic la adevărata valoare, chiar dacă el este conștient că zona nu a fost vreodată luată cu asalt de turiști: „Nimeni nu știe ce poate vedea în partea aceasta a județului și dacă am reușit să obținem fonduri-

le, cu atât mai bine. În luna septembrie finalizăm lucrarea și cei interesați vor fi informați despre tot ceea ce se poate vizita, care sunt zonele de interes. Aș aminti că în zonă sunt cetățile de la Marea Neagră, cetățile romane din zonă – Capidava, Carsium –, așa că proiectul nu este doar pentru comuna Crucea. Cât despre localitatea noastră, cei interesați să vină în zonă, este important să știe, că și la Crucea au ce să viziteze. Avem o rezervație naturală foarte frumoasă, unde vin specialiștii din domeniu, anual, în excursii de cercetare, dar și o mănăstire, Crucea”, a declarat domnul primar Gheorghe Frigioi, pentru jurnalul nostru.

Proiectul a costat aproximativ 300.000 de euro.

PRIMĂRIA CRUCEA SE MUTĂ ÎN CASĂ NOUĂ

MIRELA CAXI

Comuna Crucea se află într-o continuă transformare, iar reprezentanții autorității locale lucrează la reabilitarea rețelelor de apă și canalizare, se fac drumuri, au fost reparate instituțiile de învățământ și căminele culturale, așa încât toate instituțiile publice să corespundă

cerințelor cetățenilor. În toamna anului trecut, administrația locală a reușit să obțină fonduri comunitare pentru reabilitarea și extinderea sediului administrativ care, din punctul de vedere al primarului Gheorghe Frigioi, nu răspundea nevoilor cetățenilor.

Lucrările propriu-zise au început în luna noiembrie 2014 și, conform documentelor care stau la baza contractului privind implementarea, au însemnat reabilitarea, reconstrucția și reconfigurarea, plus refacerea rețelelor termice și electrice, cele vechi nemaifiind corespunzătoare pentru noua construcție.

„După ce ne-am făcut mai multe calcule în legătură cu modul de lucru, spațiul în care ne desfășurăm activitatea, am concluzionat că sediul administrativ nu mai corespunde cerințelor actuale, iar noi promovăm servicii dintre cele mai moderne. Alături de colegii mei, am reușit să obținem fonduri de la Uniunea Europeană pentru reabilitarea sediului Primăriei Comunei Crucea și lucrările au fost începute în toamna anului trecut. Bani pentru implementare au provenit din fonduri nerambursabile, iar personalul va dispune, de luna viitoare, de spații noi pentru desfășurarea activității. De asemenea, vom avea rețea termică și rețea electrică noi, astfel încât să ne încadrăm în norme și standarde de calitate. Totul va răspunde intereselor cetățenilor”, a declarat primarul Gheorghe Frigioi.

CULTURĂ ȘI ARTĂ

MIRCEA PETROMAN

În localitatea Crucea funcționează o bibliotecă care cuprinde peste 6500 volume de carte.

Evenimente culturale de importanță majoră ce se desfășoară în localitate sunt:

- obiceiurile și tradițiile de iarnă
- șezători
- seri culturale anuale
- sărbătoarea Izvorul Tămăduirii.

SUTE DE COPII DIN CRUCEA AU PRIMIT RECHIZITE ȘCOLARE DIN PARTEA PRIMĂRIEI ȘI AL CONSILIULUI LOCAL

ANDREEA VASILIU

A început un nou an școlar, iar administrația locală din Crucea a ținut ca cei 600 de copii din localitate, dar și din satele arondate, să aibă parte de o surpriză frumoasă. Școlarii au primit rechizite din partea Primăriei și al Consiliului Local, iar elevii cu rezultate

deosebite la învățătură vor primi burse. „Ne-am pregătit de început de an școlar. Am zugrăvit și igienizat toate școlile și grădinițele, acțiune la care au participat, din plin, conducerea școlilor, cadrele didactice, colective de părinți. Am reabilitat unitățile prin diferite programe: Banca Mondială, Ministerul Educației, Consiliul Județean. S-au investit, în total, aproximativ 45.000 lei la unitățile din cele șase sate”, a declarat primarul Gheorghe Frigioi. Acesta a participat, și anul acesta, la deschiderea noului an școlar, așa cum a procedat mereu, pentru a fi alături de elevi, dar și de părinți. „Am participat la deschiderea noului an școlar. Mai ales că am lucrat atâția ani în învățământ. În fiecare an particip, pentru că este o bucurie să te întâlnești cu foști elevi care astăzi sunt părinți, să discuți cu ei și mă bucură că-i interesează ce vor face mai târziu. E un semn bun că încă îi mai preocupă sănătatea educațională a copiilor lor”, a spus șeful administrației locale. Primăria a pregătit pentru elevi rechizite, iar cei cu rezultate extraordinare la învățătură vor fi premiați, în cursul anului școlar 2015-2016, cu burse de merit.

„Avem colaborare cu mai multe societăți comerciale, care asigură burse pentru copiii merițiși. Însă, toți cei aproximativ 600 de copii au primit rechizite, penare cu ustensile de scris, atât din partea autorității locale, al Consiliului Local, cât și prin programul județean. S-au distribuit în prima zi. Au fost duse în fiecare sală de curs, în momentul în care elevii au intrat în clase, au găsit surpriza”, a declarat primarul comunei.

Foaia de Cernavodă

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

ZILELE ORAȘULUI- SĂRBĂTOARE ȘI CULTURĂ LA UN LOC

În perioada 4-8 septembrie, la Cernavodă au avut loc manifestările prilejuite de evenimentul *Zilele Orașului Cernavodă*, pentru care au fost pregătite mai multe surprize destinate comunității.

Întregul program a cuprins: Aniversarea a 120 de ani de la inaugurarea podului „Carol I”, construit de inginer Anghel Saligny – simpozion, evocare și expoziție de fotografii din acea perioadă. S-au acordat plachete jubiliare. Evenimentul a avut loc pe holul Primăriei Cernavodă și în sala de spectacole a Casei de Cultură „I.D.Chirescu”.

Cenaclul literar „Mircea Eliade” s-a reunit în holul primăriei. Cu acest prilej au fost prezentate cele mai noi creații ale membrilor săi și au fost acordate premii câștigătorilor concursului „Porni Lucefărul”, ediția a X-a. A avut loc și lansarea volumului de carte, postum „Zâmbete în familie”, a scriitorului Gheorghe Cojocariu.

Defilarea pe centrul civic al orașului Cernavodă și parada costumelor populare tradiționale românești și a celor aparținând naționalităților etnice din România, de către artiștii Casei de Cultură „I.D.Chirescu”,

Cernavodă și a artiștilor invitați din localitățile: Medgidia, Ovidiu, Hârșova, Cumpăna, municipiul Luleburgaz (Turcia), înfrățit cu Orașul Cernavodă și orașul Shabla din Bulgaria, în acordurile fanfarelor reunite ale Marinei Militare și „Axiopolis” a Casei de Cultură „I.D. Chirescu”.

Spectacolul portului, dansului și cântecului tradițional popular românesc și al etniilor ce trăiesc în România, program de muzică și dansuri populare românești, turcești, tătărești, lipovenesti, țigănești și aromâne ce conviețuiesc în Dobrogea.

„Galele Muzicii Folk” Cernavodă - 2015, ediția a III-a.

„Ziua măgărușilor fericiți” – Copiii din cadrul Centrului de terapie Cernavodă au făcut o vizită la adăpostul de animale „Save the dogs”.

A avut loc întâlnirea anuală a foștilor fotbaliști (old boys) și susținerea unui meci de fotbal demonstrativ urmat de decernarea diplomelor de merit.

Jocuri marinărești.

Concert al formației „Daggu Project” – Germania, pe scena special amenajată în incinta stadionului „Ideal” Cernavodă.

Program special cu artiștii profesioniști. Foc de artificii.

ANETA STAN – FIICA ORAȘULUI CERNAVODĂ

Aneta Stan s-a născut în anul 1944, în orașul Cernavodă, într-o familie de cernavodeni cu frica lui Dumnezeu și cu iubire pentru muzica tradițională dobrogeană. Susținută de tatăl său, debutează în lumea muzicii în 1968, la vârsta de 24 de ani, când se alătură ansamblului „Brăulețul”. Își continuă cariera alăturându-se în 1974, ansamblului „Rapsodia română”, din care au făcut parte cei mai buni cântăreți de muzică populară ai țării. În 1997 se alătură unui alt ansamblu folcloric, „Ciocârlia”, din care face parte și în prezent. Devine în cei peste 40 de ani de carieră cea

mai iubită cântăreață de muzică populară dobrogeană. În anul 2003, Aneta Stan primește titlul de cetățean de onoare al orașului Cernavodă, oraș pe care nu l-a uitat niciodată menționându-l în fiecare interviu pe care îl acordă.

ORAȘUL CERNAVODĂ ÎN ANUL 1903, VĂZUT DE NICOLAE IORGA

În periplul său prin întreaga țară românească „de până la 1918”, mare nostru istoric național Nicolae Iorga, poposește pentru scurt timp în anul 1903 la Cernavodă. Ne lasă astfel o frumoasă descriere a Cernavodei aceluia an și prin minunatul său har literar ne face se ne transpunem în „târgușorul pestriț”, după cum chiar el îl numește, care era Cernavoda începutului de secol XX.

„...cu toate aceste noutăți de clădiri, de porturi, de limbă, cât de mult s-a păstrat caracterul oriental, turcesc al Cernavodei, care, în ciuda numelui ei slav, era un cuib de turcime! În strada comercială, cu firmele străine, se înșiră cafenele, cu scaune afară pentru onoratul public care stă la taifas. Într-una șed în jurul unei mese rotunde trei adolescenți mahomedani, cu fesuri, cămăși colorate, șaluri la cingătoare și papuci; unul are o frumoasă față de țigancă visătoare. Aiurea, un bătrân singur, cu cealmaua peste fruntea zbârcită, cu ochii ascunși supt ochelarii dați peste urechi, cu nasul înainte, gândește la multe de toate și mai ales la nimic, sorbind în gândul lui cafeaua pe care nu are de unde s-a plătească. De pe drumul de la gară vin, legănându-se alene pe șolduri, o grupă de turci somnoroși. Turcoaiice cu șalul în spate, care înlocuiește aici hobotul alb din care să răsără numai scânteile ochilor, trec repede cu ochii în pământ, ca niște călugărițe, prin strădițe dominate de un minaret”.

PROIECTE DE REFACERE ȘI MODERNIZARE A INFRASTRUCTURII

Administrația locală a demarat mai multe lucrări de investiții, unele dintre ele finalizate, altele în curs de finalizare pentru următorul an.

- Canalizare menajeră între zona de lotizări Nord și Stația de epurare.
- Înlocuire rețea de alimentare cu apă, strada T.Vladimirescu.
- Rețea termică strada T.Vladimirescu și 24 Ianuarie.
- Rețea termică, strada D.Gherea și Milcovului.
- Rețea termică, strada Lt. I. Mușat.
- Amenajare trama stradală Prelungirea Victoriei.
- Reabilitare și extindere Parc central.
- Rețele exterioare strada Pinilor – Locuințe pentru tineri destinate închirierii.
- Alimentare cu energie electrică de joasă tensiune (iluminat public), cartier Tabara Stizo.
- Construcție 3 Piscine - strada Canalului, strada Medgidiei, strada Energiei.
- Construcție Biobaza (adăpost pentru câini).

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL PURT. CUV. SORINA POPA

Foaia de Vultur

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

MESAJUL DOMNULUI PRIMAR EUGEN MARIUS BERBEC PENTRU LOCUITORII ȘI OASPEȚII COMUNEI VULTURU

Mulțumesc locuitorilor Comunei Vultur pentru interesul pe care îl manifestă față de toate evenimentele, noutățile și activitățile de interes public. În această direcție doresc să susțin implicarea

nemijlocită a acestora pentru ca Vultur să continue să se dezvolte, păstrând totodată tradiția și valorile. Celor care nu ne cunosc istoria și pe noi, îi invit pentru a ne cunoaște la noi acasă.

În Primăria Vultur suntem o echipă de oameni tineri și dornici de performanță care vrea și poate să le ofere locuitorilor comunei bucuria de a trăi într-un localitate ce se transformă de la zi la zi.

FÂNTÂNILE DIN COMUNA NOASTRĂ, OAZELE LEGENDELOR TURCEȘTI

OANA VIȘAN

Scăldată în apele Pârâului Cartal, comuna Vultur este una dintre așezările care au evoluat continuu în decursul istoriei, ajungând azi un sat emblematic de referință în județul Constanța.

Drumul leagă în partea de nord localitatea de satul Dulgheru, în timp ce spre est de la Vultur se șerpuește un altul către localitatea Casimcea. Mergând spre vest vom da de satul Stupina, iar la sudul comunei descoperim frumoasa așezare Runcu.

Cât despre legende se spune că în anul 1471 armatele turcești trecând pe meleagurile acestea undeva la intrarea în localitate îi aștepta un vultur bătrân. Pasărea nu și-a luat zborul de pe stâncă nici după trecerea convoiului. Conducătorul convoiului (beior) a decis să-și ridice tabăra pe acele meleaguri. După un timp de stat în zonă având toate condițiile, sursă de apă, terenuri de păstorit și mici păduri, a decis ca o parte din caravana sa, să rămână pe acele meleaguri. Ceilalți au continuat drumul spre nord.

Bătrânii povestesc că satul era așezat mai la sud de localitatea actuală: din Valea Banciului până la intrarea în comună pe firul apei. Undeva la intrarea în comună, lângă pârâu, se zice că ar fi fost un cimitir turcesc. Pe valea Banciului au fost fântâni săpate de turci.

Legenda spune că turcii au ascuns în aceste fântâni podoabe, pe care le-au astupat cu pământ și piatră. Tot pe firul apei mai jos de Valea Banciului a fost și o cișmea unde s-au găsit pietre inscripționate. Și movilele din jurul localității, se spune, că au fost ridicate de turci, fiind folosite drept puncte de observare în războaiele ruso-turce.

RAFTUL DE CARTE MEREU APROAPE

CORINA DUMITRESCU

Pentru cei care vor să intre în lumea cărților, Biblioteca Comunală Vultur are pe rafturile sale pregătite un număr de aproximativ 6700 de volume din diferite domenii.

Privită ca un templu al lecturii, biblioteca te înalță în tovărășia celor mai de seamă spirite ale culturii universale, de la îndepărtata antichitate până la ultimii contemporani. Ușile acestui „templu” sunt deschise și în comuna Vultur pentru toți cei care doresc să se lase acaparați de o altă lume.

ANSAMBLUL ARTISTIC DE COPII „CARTALUL”

GEORGIANA MATEI

În întreg satul și nu numai, este cunoscut numele ansamblului de copii „Cartalul” care a fost înființat în anul 2006 la inițiativa doamnelor învățătoare de la Școala de Arte și Meserii Vultur. Compus din copii cu vârsta între 8 și 12 ani, ansamblul își propune să transmită mai departe tradiția jocului și cântului popular din Dobrogea.

Efortul depus cu pasiune și dăruire de copii și doamnele învățătoare în cadrul repetițiilor este răsplătit prin participarea la spectacole, festivaluri și concursuri, printre care amintim: spectacole în Constanța, Mangalia – Pecineaga, Mihail Kogălniceanu, Eforie Sud, Mangalia Nord (Olimp) 20.09.2010; programe de înaltă calitate la:

- Congresul XXI A.G.I.R.O. din data 28 – 30 august 2010;
- Congresul XXX București 28 august 2009;
- Festivalul „Flori de cântec românesc” Râmnicu Vâlcea 22 – 23 mai 2010 la care s-a obținut premiul I;
- Festivalul Național și Internațional „Dobrogea Mândră grădină!” 17 -22 iunie 2010 la care s-a obținut trofeul.

Evenimentele la care participă ansamblul artistic de copii „Cartalul” în lunile mai, iunie, august sunt importante pentru comuna Vultur.

Numeroasele premii și trofee câștigate de copii ansamblului „Cartalul”, cât și deversele spectacole la care au participat ne fac mândrii de copii noștri.

PRIMIM LA REDACȚIE

CASĂ PENTRU TRADIȚII LA VULTURU

PROF. ANA-MARIA POPA
SĂVĂRȘIN - JUDEȚUL ARAD

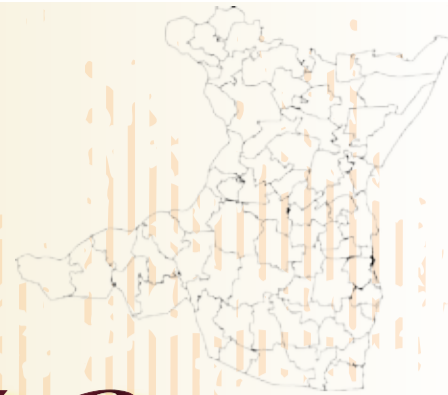
Am întâlnit, într-o vizită în îndepărtata Albanie, odăi muzeu, precum cea a preotului-învățător, Papa Lambru Balamaci din Moscopole și am întâlnit case muzeu, cum este aceasta din comuna Vultur.

Muzeul Cartal care se află amenajat într-o sală din incinta bibliotecii comunale cuprinde un număr de 87 de obiecte foarte vechi adunate de la bătrânii satului. Demult nu am mai văzut adusă în actualitate – cu atâta grijă- tradiția și portul strămoșesc din Dobrogea. Dacă în marile muzee vizitate de mine, am simțit în spatele fiecărui obiect răceala zidului, aici acest paradox mi-a fost străin.

Felicit atât administrația locală, cât și custodele acestei case a tradițiilor noastre.

Foaia de Cogealac

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

L-am avut duhovnic pe părintele Arsenie Papacioc. Un om sfânt, nu am crezut că există așa ceva

Demetrian HAGIU - preot

Cogealacul este o localitate pătrunsă de veselie și de oameni buni ca pâinea caldă. Atmosfera plăcută de pe terasa care se află deasupra brutăriei mi-a rămas și acum adânc imprimată în memorie. Am profitat de frumoasa priveliște și l-am invitat la un ceas de vorbă pe preotul Demetrian Hagiu.

Demetrian Hagiu, un nume interesant, are și o poveste la fel de interesantă, de unde vine el?

► Numele vine de la nașul meu, el l-a ales, de la Nicolae Caratană, unul dintre cei mai mari poeți aromâni. Atunci când m-a botezat a spus că vrea să-mi pună un nume special și așa a fost.

Sunteți fu al Cogealacului?

► Da, născut în Cogealac în 1981, din părinți fărșeroți. Școala primară am făcut-o tot aici, liceul la Constanța.

Mai țineți minte primul dascăl pe care l-ați avut aici?

► Da, doamna Preșan, din păcate nu mai e acum la Cogealac.

Știu că ați urmat un liceu economic, cum ați ajuns la teologie?

Noi ne tragem dintr-o familie de preoți. Străbunicul meu e înmormântat în curtea bisericii nemțești, el a fost preot.

Și tatăl dumitale a fost preot?

► Nu, tata nu. Până la bunicul, el a început teologia, dar nu a putut să continue pentru că

a rămas orb. A fost orb, dar foarte inteligent, de la el am învățat foarte multe lucruri, vorbea șapte limbi. Vorbea și țigănește, când veneau țigani în curte și voiau să fure ceva el auzea și le răspundea. Eu am vrut să mă fac contabil, mă gândeam să dau la facultate la ASE. Într-o zi a venit preotul satului, era Boboteaza, și stătea de vorbă cu bunicul. Bunicul nu s-a plans niciodată, că îi e greu, că nu vede, ori ce îi cereai știa de unde să ia, cunoștea curtea la milimetru. El pe mine nu m-a văzut și mă emoționa foarte tare când îmi povestea vecina, că el mă lua în brațe și o întreba, dacă sunt frumos. Nu am știut multă vreme că el nu vede, păi se ducea în grădină și plivea, făcea toate lucrurile ca și cum ar vedea.

În opțiunea ta în drumul către teologie a contat, cu siguranță trecutul familiei. Spune-mi, te rog, ți-ai făcut un model dintr-unul din marii duhovnici ai ortodoxiei?

► Eu l-am avut duhovnic pe părintele Arsenie Papacioc, un om sfânt, nu am crezut că există așa ceva, dar îți dădea o stare aparte.

Îți mai amintești cumva un sfat al lui?

► Niciodată să nu te grăbești în a lua decizii. Alege întotdeauna, stai la răscruce de drumuri și gândește bine pe care-l alegi, pentru că dacă ai pornit deja pe un drum nu mai ai altă variantă, deja ai ales.

Aș vrea să revitalizăm discuția într-un ton mai optimist, deși amintirea bunicilor este întotdeauna superbă. Spune-mi, Cogealacul copilăriei tale față de cel de astăzi, s-a schimbat mult?

► Oamenii s-au schimbat mult. Sunt mai stresați, sunt săraci și nu prea au unde să muncească.

Momentul hirotoniei este întotdeauna unul deosebit, cine a oficiat atunci?

► Au fost patru episcopi. A fost Înaltpreasfințitul Timotei, Mitropolitul Teofan al Moldovei, Înaltpreasfințitul Gurie al Hunedoarei și Episcopul Vicar al Mitropoliei Spaniei și Europei Occidentale. A fost un moment deosebit, am avut mari emoții atunci. Nici nu mă așteptam, eu lucram acolo de un an de zile, patronul știa că am terminat teologia, au făcut o ședință și au hotărât să sfințească biserica pe 20 august și preot o să fie Demetrian. Eu am rămas șocat, îmi doream, dar nu mă așteptam să mă numească pe mine.

Eu aș vrea să revenim la perioada copilăriei tale și să povestești aici cu noi o amintire plăcută, spre exemplu, din perioada școlii.

► Îmi amintesc când pleca profesorul în timpul orei cu diferite probleme, mai primea lemnele, mai avea câte un musafir, noi nu ne mișcam din bancă, nu făceam nu pas, nu vorbeam, continuam exercițiile, eram de o disciplină care nu se mai găsește astăzi în școli.

Erau copiii mai cuminți?

► Erau mai educați și pe vremea aceea parcă se ocupau și părinții, dar și profesorii mai mult de ei.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

ÎNVĂȚĂMÂNTUL TOT MAI APROAPE DE CASĂ

ANA-MARIA POPA

Pentru că viitorul copiilor noștri este în prezent lucrul cel mai important, comuna Cogealac a avut grijă de acest aspect, iar cei care ies de pe băncile școlii gimnaziale, pot urma cursurile Liceului Tehnologic chiar în localitate.

Liceul Tehnologic Cogealac este condus, în acest an școlar, de către Caranfil Daniela-Eugenia, director, și Beregoi Mirela, director adjunct.

COGEALACUL LA... PARIS

AROMÂNII FĂRȘEROȚI DIN COGEALAC AU SUSȚINUT UN CONCERT DE MUZICĂ POLIFONICĂ LA PARIS ȘI LIMOURS.

ELIZA ZDRU

În Franța, în timp ce François Hollande își petrecea primele zile pe scaunul prezidențial de la Palatul Élysée iar în Cannes lumea bună a cinematografului internațional se strângea pentru a lua parte la cel mai important festival de film din această parte a lumii, în Paris, patru bătrâni aromâni fărșeroți din Cogealac - un sat la 30 de km departare de Constanța - soseau în capitala franceză pentru a da trei concerte de muzică polifonică alături de Grigore Leșe, în cadrul unui eveniment intitulat „Festival de dragul frumosului”, organizat între 16-21 mai de

către Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale. Concertele s-au desfășurat la Église Saint-Sulpice, a doua biserică, ca mărime, din Paris, după Notre Dame, la Ambasada României în Franța, și la Limours, un oraș la 30 de km sud de Paris.

Nicolae Zogu, Dumitru Zogu, Mihai Gherase și Vasile Giogi au fost descoperiți, în urmă cu 6 ani, de către Grigore Leșe în timp ce cunoscutul interpret de muzică tradițională și doctor în muzică realiza filmări pentru emisiunea sa de la TVR - „La porțile cerului”. „A venit la poarta casei mele și a întrebat simplu dacă aici locuiește cineva care cântă la cimpoi”, își amintește Mihai Gherase - unul dintre membrii grupului de interpreți de muzică polifonică din Cogealac - despre momentul întâlnirii cu Grigore Leșe. De atunci, impresionat de autenticitatea muzicii polifonice cântate de aromânii fărșeroți, rapsodul maramureșan i-a purtat pe aceștia alături de el la o serie de concerte în țară (București, Suceava, Cluj, Iași, Săpânța, Târgu Mureș, Târgu Lăpuș) și în străinătate. În august 2010, Nicolae Zogu, Dumitru Zogu, Mihai Gherase și Vasile Giogi reprezentau România alături de Grigore Leșe la Expoziția Mondială de la Shanghai, China.

Foaia de Birchis

„Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite” - Nicolae IORGA ■

Oaspeți în Țara Dobrogei

Cuvântul poate răni mai grav decât glonțul și poate vindeca mai bine decât mierea

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

comunități etnice și religioase.

► Domnule președinte, vreau întâi să vă mulțumesc pentru faptul că ați îmbrățișat cu multă înțelegere dorința mea de a promova în paginile unui alt jurnal regional comuna Birchis. E o onoare pentru așezarea noastră. Cât privește necesitatea de a exista un jurnal interregional, jurnal de informare, cultură și istorie, un jurnal în paginile căruia să se regăsească într-un frumos

Domnule primar a venit toamna pe Valea Mureșului și odată cu ea, un scurt răgaz pentru dialog. Ați apreciat cu entuziasm apariția jurnalului regional „Dobrogea” dar totuși aș vrea să vorbim despre necesitatea unui jurnal interregional. Un jurnal în care să fie prezente administrații,

buchet, regiunile istorice ale acestei Români, este un deziderat pe care dumneavoastră îl puteți și trebuie să îl îndepliniți.

De ce trebuie?

► Domnule președinte, jurnalele regionale sunt asemeni provinciilor istorice, se reprezintă pe ele, dar împreună vor reprezenta țara! Un cititor din Arad, va fi încântat să citească în paginile aceluiasi jurnal, informații despre seminii săi din Sibiu, Tulcea, Constanța ori Moldova. Cine va ține în mână un astfel de jurnal interregional, construit în parametrii deontologici ai jurnalismului practicat de Uniune, va ține în mână țara toată. Cred că trebuie făcut un astfel de jurnal interregional în care, pe rând, să fie prezente administrațiile românești. Și când spun românești, mă gândesc și la cele de dincolo de hotarele de azi ale României. Faceți acest jurnal domnule președinte și treceți cu el hotarul în Basarabia, cum l-ați trecut pe cel al Banatului de

limbă sârbă și lăsați, după aceea, istoria să vorbească.

Să trecem, carevasăzică, hotarele negre cu cuvântul alb.

► Cu cuvântul, domnule președinte, căci cuvântul poate răni mai grav decât glonțul și poate vindeca mai bine decât mierea.

Domnule primar vă promit că voi reflecta asupra acestui proiect. Sunteți, domnule Ioan Guțu, membru în Biroul Director al Adunării Regionale a Uniunii Banatului Istoric, ales la întrunirea din ianuarie 2013, ținută în „Aula 1 Decembrie” a primăriei municipiului Caransebeș, ei bine, cum se vede activitatea Uniunii privită peste umărul anului?

► Cu sarcinile trasate de Senatul ei, îndeplinite în totalitate!

Dialog CONSEMnat de Vasile TODI

ÎN COMUNA BIRCHIS, SE POATE!

O GRĂDINĂ TERAPEUTICĂ CU 3.000 DE FLORI A FOST INAUGURATĂ LA SPITALUL DE PSIHIATRIE DIN CĂPĂLNAȘ

Nicoleta TOMESCU

Într-o Românie suferindă și gri, o grădină terapeutică de 1.500 de metri pătrați, cu 3.000 de flori și plante din numeroase specii, în valoare de 100.000 de lei, poate fi admirată la Spitalul de Psihiatrie din Căpălnaș.

Este a doua grădină de acest fel a unui spital din România, prima fiind inaugurată tot în județul Arad, la Spitalul de Psihiatrie Mocreă.

Terapia horticolă, ca terapie ocupațională, se pare că este cea mai indicată pentru ameliorarea stării de sănătate a celor care suferă de afecțiuni psihice, florile și activitățile de îngrijire a lor având un impact emoțional pozitiv asupra celor internați.

Studiile recente realizate de cercetători demonstrează faptul că plantele creează un mediu benefic bolnavilor, reducând tensiunea arterială și musculară, stresul și creând o stare psihică bună.

POFTIȚI ÎN CASA NOASTRĂ!

TRECUTUL BIRCHISULUI PREZENT LA MUZEUL SATULUI BĂNĂȚEAN

Gospodăria din Căpălnaș - interior

GRAȚIAN NEAMȚU

Casa de locuit din satul Căpălnaș, comuna Birchis, provine de la sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea, este bicelulară, cu prispa parțială pe lungimea tindei. Aceasta forma arhaică a locuinței se mai întâlnește în nordul Olteniei, în Muntenia, în sud-vestul Moldovei și în zona Munților Apuseni. Casa de locuit se compune din tindă și camera de locuit. În tindă se găsește o vatră liberă

înălțată, deasupra căreia se găsește un horn făcut din potici lipit cu lut. La baza hornului găsim civiguri de care se agată căldarea. Tot de pe vatră printr-un orificiu în peretele despărțitor se alimenta o sobă oarbă de pământ și nuiel de formă prismatică. Pereții din stejar cioplit pe patru fețe se încheie la colțuri cu cheutori românești, aparenți la exterior ca și lemnul de stejar, doar în interior lipiți cu pământ. Ferestrele sunt mici și cu obloane de lemn. Stâlpii ce susțin prispa sunt sculptați pe mijloc cu motiv sferoidal. Pe grinda principală a camerei de locuit găsim patru rozete solare incizate cu scop apotropaic și escatologic.

Nu se cunosc proprietarii originali, avem semne lapidare anonime și nu se găsesc inscripții. Casa a fost vândută muzeului în 1968 de către Petrescu Maria, nr. 46, sat Căpălnaș, comuna Birchis, jud. Arad.

PENTRU OASPEȚII BIRCHISULUI

VIZITAȚI „MICUL TRIANON” AL BANATULUI

ELENA ȘTEFĂNESCU

Urechea familie aromână Mocioni și-a pierdut urma, dar a lăsat amintiri ale vremurilor trecute și castele care-și păstrează frumusețea de odinioară. În Banat, cel mai mare și cel mai frumos castel care a rămas în picioare este cel din satul Căpălnaș, al comunei Birchis. Drumul este foarte pitoresc, satele de pe malul Mureșului sunt extrem de colorate, îngrijite și pline de cai frumoși, la tot pasul.

Castelul de la Căpălnaș era cunoscut ca și „Micul Trianon”, pentru că meșterii italieni care l-au construit l-au gândit în stilul castelului de la Versailles.

Familie de diplomați și cărturari

Familia Mocioni a luptat pe plan politic și cultural pentru emanciparea și drepturile românilor din Banat și Ardeal. Familia Mocioni pornește de la un singur om, Constantin Motsony, un preot ple-

cat din Macedonia și stabilit în Ungaria. Cei cinci copii ai săi au făcut comerț la Budapesta, unde au strâns o avere importantă. Doi dintre ei, Andrei și Mihai, au fost înnoilați de Împăratul Iosif al II-lea

și sunt strămoșii celor două ramuri importante ale familiei. Andrei se mută la Foeni, în județul Timiș, unde primește moșia de la împărat. Unul dintre copiii săi, care îi poartă numele, a fost un luptător

energic pentru drepturile românilor. De cealaltă parte, Mihai, al doilea fiu al preotului Constantin, stabilește o nouă linie. Unul dintre descendenți, Alexandru Mocioni, s-a implicat în lupta de emancipare a românilor din Banat și Ardeal. El a creat, cu alți membri ai familiei sale, Partidul Național al Românilor din Banat și Crișana. El este cunoscut ca un filosof pasionat, se retrăgea la castelul de la Birchis unde avea o bibliotecă impresionantă, dar a fost și un iubitor și compozitor de muzică clasică. Mulți dintre Mocionești au refuzat înnoilarea lor de către împărat, pentru că se considerau români.

Familia Mocioni a lăsat în urmă cinci castele. În apropiere de cel de la Căpălnaș, era conacul de la Birchis în stil gotic. Conacul l-a avut ca proprietar pe filosoful Alexandru Mocioni. Acesta a creat o bibliotecă cu mii de cărți de filosofie, iar la pianul din sala de muzică a compus o parte dintre lucrările sale.

OAMENI DIN ȚARA DOBROGEI

Întâlnirea cu scriitorul Ovidiu Dunăreanu, mi-a fost facilitată și evident, recomandată, de istoricul Nicolae Cușa, omul care încă de la prima întâlnire, mi-a reamintit, elegant, prin felul în care a acceptat să devină colaborator permanent al jurnalelor pe care le conduc, convingerea nichitastănesciană: „A avea un prieten este mai vital decât a avea un înger.”

Cât despre interlocutorul meu, dialogul cu Ovidiu Dunăreanu - prozator, publicist literar, membru al Uniunii Scriitorilor din România - mi-a făcut ziua de luni, o duminică cu pereți de cristal.

Maestre Ovidiu Dunăreanu, stăm de vorbă, la început de săptămână, într-o locație de unde putem vedea marea zâmbindu-ne timid sub stropii de ploaie, iar norii plumburii ne sunt ghizi pentru întoarcerea în timp ca să derulăm ușor amintiri pentru cititori. Aș vrea să fie un interviu în rândurile cărui să așternem evocările unui scriitor.

Maestru e mult spus, maestru e Breban, maestru este Augustin Buzura, Dumitru Radu Popescu. Ei sunt oameni care au operă în spate și nu pot fi dislocați de alții.

Fie! Doamnă Dunăreanu, haideți să vorbim de aici de la marginea Dobrogei, despre un pământ numit Banat.

Legat de Banat, vă spun că tatăl meu a fost militar la grăniceri, a luptat pe front împotriva rușilor, a fost rănit, era un brăilean destul de bine făcut și zelos, a venit la un batalion de grăniceri după ce s-a terminat războiul. S-a retras la Ploiești până s-a făcut mai bine, a fost luat de ruși și dus până spre Cehoslovacia și cum s-a întâmplat că armata română a fost retrasă, pentru că nu trebuia să fie între cei victorioși până la capăt, el a ajuns la trupele de grăniceri, cu instrucția. Acolo tata, prin 1948, a cunoscut-o pe mama, s-au căsătorit, apoi în 1949 toți cei de la grăniceri de la Ostrov au fost mutați pe granița lui Tito să-i țină piept acolo. Așa au ajuns ai mei în Arad, mama fiind atunci însărcinată cu mine. În 1950 mama m-a născut acolo, iar în 1952 fiind liberi de contract, ca să spun așa, au hotărât să se întoarcă în Dobrogea.

Ce s-a întâmplat apoi?

Am deschis ochii practic la doi, trei ani, la Ostrov, apoi am urmat liceul acolo. Traiul meu de acolo a rămas o obsesie. Mi-a rămas în suflet tot ce a existat în spațiul acela, am o datorie să depun mărturie despre ce am auzit de la bătrâni și ce se întâmplă cu zona aceea. M-a impresionat partea asta care vine dinspre fantastic, dinspre ancestral. Zona balcanică, zona dobrogeană, zona solară, implică un asemenea moment.

Un asemenea moment, l-au narat Bănulescu, Fănuș și vagabondul de geniu, Panait Istrati...

I-am citit cu mare bucurie, am căutat pe cât se poate să fug din umbra lor, pentru că știți cum se spune, la umbra marilor copaci, nici iarba nu crește. Am plecat în ideea asta, spunându-mi că trebuie să realizez ceva începând de aici. Cu lecturile, ca student pe la București, deschisesem ochii pe marii prozatori traduși în perioada aia de deschidere culturală, care a fost între 1965-1971, când au venit acele „teze” ucigătoare. A fost o

anumită supapă controlată, dar dintr-o dată în perioada aceea s-au lansat Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Adrian Păunescu.

I-ați cunoscut domnule, pe cei trei sfinți de azi? Trei sfinți într-o țară, ce nu s-a gândit niciodată să-și sfințească poezii.

La București, la vizual, așa, i-am cunoscut pe toți, mergeam pe la marile cenacluri și întâlnirile literar-culturale. Un om de la țară ca mine, fusese văduvit, să spun așa, de un asemenea spectacol, închipuiți-vă că după cursuri aflam prin colegi, prin prieteni de aceste manifestări și mă duceam. Mergeam mai ales în „Aula Odobescu”, de la Universitate, ei veneau la un cenaclu bilunar, acolo i-am cunoscut pe toți, începând cu Eugen Simon.

Pe cine l-ați cunoscut mai bine?

Pe Ion Băieșu mi-l amintesc foarte bine, era un om despre care nu ai fi zis că e în stare de atâta umor.

În acea perioadă, dacă nu mă înșel, ați deputat la „Luceafărul”.

care se intitula „Cei mai tineri autori”. Vă fac o mărturisire, nu am mai spus-o de mult, cred că sunt patruzeci și cinci de ani de atunci. La cămin, unde stăteam, un coleg de-al meu, s-a dus la chioșc, a cumpărat „Luceafărul”, vine și dă o tură pe lângă mine și zice: „Ei, fir-ai tu să fii, ai început să publici prin reviste cu alt nume, domnule, nu cu numele tău”. Când am văzut, să cad jos! De atunci a rămas așa, nu am mai semnat nimic cu Petcu.

Părinții cum au reacționat?

Au fost surprinși, dar le-am explicat că în lumea literară se poartă lucrul ăsta și au înțeles, nu au avut nicio problemă. Am venit la Constanța, am intrat la Biblioteca Județeană...

Destinul...

Poate că acesta a fost destinul meu, mai aveam două repartizări, la Biblioteca Universității din Cluj și la Biblioteca din Piatra Neamț. M-am trezit la Constanța, unde am trecut prin toate serviciile bibliotecii, dar am rămas la metodic pentru că era mai potrivit pentru un bărbat. Vă spun sincer că nu mi-a plăcut, era o mare pierdere de timp.

Poate pierde un scriitor timpul într-o bibliotecă?

OVIDIU DUNĂREANU

În perioada aceea bibliotecile deveniseră niște instrumente de propagandă politică. Vreo cinci ani, la început, am lucrat la un serviciu de informare bibliografică, erau cinci fete și eu singurul bărbat, mă simțeam de parcă eram închis într-o cușcă. Partea bună a fost că, la bibliotecă, am umblat prin toate publicațiile vechi dobrogene, sunt printre pușinii care a luat filă cu filă colecția „Analelor Dobrogei” și mi-am făcut notări. Acolo am învățat disciplina de organizare a muncii intelectuale, de descrieri cu adnotări etc.

Vă amintiți ce cărți v-au marcat în perioada aceea?

Au fost cărțile astea mari de tot. În primul rând, se traducea Hemingway în perioada aceea, apoi Albert Camus, Knut Hamsun, care are un roman „Foamea”, un roman senzațional. Chinghiz Aitmatov, care este unul dintre marii scriitori. Mie mi-a plăcut să citesc autori din zona Balcanilor. Eugen Barbu, Panait Istrati, Ștefan Bărbulescu. Apoi pe Fănuș Neagu, pe care le-am găsit în anii în care lucram la bibliotecă trecut pe o listă cu scriitori care să fie mai pușinii cultivați.

Spuneți-mi, vă rog, dacă ar fi să denumiți câțiva autori tineri, de poezie, spre exemplu, ați putea să o faceți?

Este o întrebare grea. Nu mai sunt ca pe vremuri, dar cu siguranță mai avem tinere talente.

În acest caz domnule Dunăreanu, unul din dialogurile noastre viitoare, îl vom întoarce spre vadul unde răsună poezia.

De acord.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE